

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Zuzanou Bystřickou v právní věci žalobkyně **A.R.**, nar., e.č., státní příslušnost Arménská republika, t.č. bytem, zast. JUDr. Romanou Lužnou, advokátkou se sídlem Heinrichova 16, 602 00 Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky** se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4.3.2013, č. j. OAM-53/ZA-ZA04-ZA14-2013,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**
- III. Odměna zástupkyně žalobkyně JUDr. Romany Lužné, advokátky se sídlem Heinrichova 16, 602 00 Brno, se určuje částkou 8.228,- Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do 30-ti od právní moci rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a shrnutí obsahu napadeného rozhodnutí

[1] Žalobkyně se včas podanou žalobou ze dne 18. 3. 2013, kterou doplnila podáním ze dne 30.4.2013 a 17. 7. 2013, domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný zamítl její žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), ve znění pozdějších předpisů.

[2] Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul skutkový stav. Konstatoval, že problémy uvedené žalobkyní nemají žádnou spojitost s pronásledováním, tak, jak je vymezeno v §12

zákona o azylu. Posoudil rovněž možnosti udělení mezinárodní ochrany dle dalších ustanovení zákona o azylu, především §14 a §14a zákona o azylu. Žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany neshledal.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[3] Žaloba ze dne 18. 3. 2013 byla soudu doručena 20. 3. 2013. Žalobkyně obecně namítla porušení §2 odst. 4, §3 a §50 odst. 4 správního řádu a §14 zákona o azylu s tím, že splňuje podmínky zde stanovené. Zároveň požádala, aby jí byl soudem ustanoven zástupce a předeslala, že žaloba bude doplněna za pomoci zástupce.

[4] Podáním ze dne 30.4. 2013, doručeným soudu 2. 5. 2013 žalobkyně sama žalobu doplnila. Namítla porušení § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., § 52, § 68 odst. 3 správního řádu a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobkyně žalovanému vytkla, že nevzal v potaz všechny okolnosti případu, zejména při hodnocení možnosti udělení humanitárního azylu. Nezabýval se žalobkyní navrhovanými a předkládanými důkazy, což způsobilo nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

[5] Již v rámci pohovoru žalobkyně zmínila své zdravotní problémy, kterými jsou dlouhodobé potíže s vysokým krevním tlakem, bolestmi kloubů a v poslední době také prodělaná operace žlučníku. Na důkaz předkládala lékařskou zprávu vystavenou dne 23.11.2012 jejím ošetřujícím lékařem. Tato zpráva však do spisu založena nebyla a jak je vidno z odůvodnění napadené rozhodnutí, žalovaný tento důkazní materiál nehodnotil jako podklad vydaného rozhodnutí. Správní orgán si tedy neopatřil dostatečné podklady zejména k rozhodnutí o možném udělení či neudělení azylu z důvodu ustanovení § 14 zákona o azylu a tak porušil ustanovení § 52 správního řádu. Zároveň postupoval v rozporu se zásadou materiální pravdy zakotvenou v § 3 správního řádu, neboť nepostupoval tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Uvedené nedostatky a pochybení žalovaného způsobují nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

[6] Žalobkyně má za to, že s ohledem na její zdravotní stav je dán důvod hodný zvláštního zřetele k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Ze zmíněné lékařské zprávy jednoznačně vyplývá, že její zdravotní stav si žádá pokračování v další léčbě. V případě návratu do Arménie by se o ni její nejbližší příbuzní nemohli postarat a sama si prostředky na důstojné stáří nedokáže obstarat. Lze předpokládat, že s postupujícím věkem bude více potřebovat asistenci svých nejbližších. Syn žijící v České republice se již teď podílí na hrazení její lékařské péče a bylo by pro ni velkou pomocí, kdyby o ni pečoval po všech stránkách.

[7] Výrok o neudělení humanitárního azylu podle § 14 zák. o azylu podle ní postrádá také náležité odůvodnění v souladu s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu, neboť z něj není patrné, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí a jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů. Udělení tohoto druhu azylu je předmětem správního uvážení, tím spíše tedy tato část rozhodnutí musí být řádně odůvodněna. Výše uvedené nedostatky rozhodnutí budí pochybnost, zda se žalovaný skutečně udělením humanitárního azylu řádně zabýval.

[8] Následně žalobkyně žalobu doplnila prostřednictvím ustanovené zástupkyně podáním ze dne 17. 7. 2013, doručeným soudu téhož dne. Uvedla, že žalovaný nevzal dostatečně v úvahu její zdravotní stav. V zemi původu jí sice nebyla lékařská péče odmítnuta, nebyla však dostatečná. Navíc bylo nutno lékařské zákroky platit, na což nebude mít v případě návratu peníze. Důsledkem je ohrožení jejího života. Vzhledem k uvedenému a dále s ohledem na její pokročilý věk nelze konstatovat, že by v zemi původu měla podmínky pro

důstojný život. V těchto skutečnostech žalobkyně spatřuje důvody zvláštního zřetel hodné ve smyslu §14 zákona o azylu. Dále vytkla žalovanému, že se ve svém rozhodnutí nezabýval jejím aktuálním zdravotním stavem. Z lékařských zpráv plyne, že její zdravotní problémy jsou dlouhodobé, vznikly ještě v Arménii, kdy lékařská péče pro běžné občany není dostatečná.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[9] Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 19.7.2013 navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Konstatoval, že žalobkyně přicestovala do České republiky na základě pozvání od svého syna, tj. listiny prokazující závazek zvoucí osoby, že uhradí náklady spojené mimo jiné s poskytnutím zdravotní péče po dobu pobytu zvaného cizince na území, až do vycestování z území. Po více než dvou měsících strávených v České republice požádala žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany.

[10] Dle názoru žalovaného žalobkyně využívá institutu mezinárodní ochrany, který však k legalizaci pobytu cizinců v žádném případě neslouží. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR (NSS) v Brně č.j.: 5 Azs 37/2003, ze dne 22. 1. 2004, dle kterého „.... *Poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.*“

[11] Žalovaný neshledal žádné důvody hodné zvláštního zřetele, na základě kterých by měl být žalobkyni udělen azyl z humanitárních důvodů. Námitky, které žalobkyně v této souvislosti vznáší, jsou sice z lidského hlediska pochopitelné, nicméně za případy hodné zvláštního zřetele ve smyslu tohoto usnesení se považují jen okolnosti zcela mimořádné povahy. Žalovaný je přesvědčen, že je na žalobkyni, aby si vyřídila pobyt v České republice prostřednictvím příslušných institutů zákon o pobytu cizinců.

[12] V souvislosti s lékařskou zprávou, na kterou žalobkyně odkazuje a namítá, že nebyla založena do spisu a hodnocena jako podklad rozhodnutí, žalovaný uvádí, že tuto námitku neshledává důvodnou. Jak je patrné především z protokolu o pohovoru vedeném se žalobkyní dne 14. 2. 2013, na výslovný dotaz správního orgánu, zda chce na podporu svých tvrzení doložit nějaké doklady, dokumenty či jiné materiály výslovně uvedla, že k doložení nic nemá. V rámci seznámení s poklady pro rozhodnutí pak ani nenavrhla žádná doplnění podkladů.

[13] Žalobkyně vznesla v doplnění žaloby námitky týkající se jejího zdravotního stavu. Dle názoru žalovaného jsou tyto námitky nedůvodné a navíc zveličené. Žalovaná si totiž v průběhu řízení před správním orgánem nestěžovala, že by péče jí poskytovaná v Arménii byla nedostatečná. Za poskytnutí léčby musela sice platit, vše financoval syn. Institut mezinárodní ochrany neslouží k zajištění kvalitnější a už vůbec ne bezplatné zdravotní péče.

IV. Posouzení věci Krajským soudem v Brně

[14] Soud na úvod pokládá za nezbytné vymezit, v rozsahu jakých žalobních bodů bude napadené rozhodnutí přezkoumávat. Žalobkyně ve včas podané žalobě uvedla, že dle jejího názoru správní orgán porušil §2 odst. 4, §3 a §50 odst. 4 správního řádu a §14 zákona o azylu, a to bez bližší specifikace. Zároveň požádala o ustanovení zástupce z řad advokátů s tím, že zástupce žalobu doplní.

[15] Žaloba tak, jak byla podána, postrádala řádné vymezení žalobních bodů. Za tohoto stavu bylo na místě vyzvat žalobkyni k doplnění. Vzhledem k žádosti žalobkyně o ustanovení zástupce soud nejprve přistoupil ke zjišťování majetkových poměrů, aby mohl rozhodnout o této žádosti. Ještě před tím, než byl zástupce ustanoven, žalobkyně v žalobě žalobní body srozumitelným a dostatečným způsobem doplnila. V doplnění pak namítla porušení dalších ustanovení správního řádu, které neuvedla v žalobě. Skutkové důvody posléze doplnila ještě i ustanovená zástupkyně.

[16] Žalobní body je nutno uplatnit ve lhůtě stanovené k podání žaloby. Doplnění, provedené žalobkyní bylo však učiněno až po lhůtě k podání žaloby, která je v předmětné věci 15 dnů od doručení správního rozhodnutí. Soud samozřejmě akceptoval doplnění skutkových důvodů žalobních bodů uvedených ve včas podané žalobě, k žalobním bodům nově uplatněným v doplnění žaloby však nepřihlížel. Napadené rozhodnutí projednal v rozsahu žalobních bodů uvedených v žalobě a následně doplněných o skutkové důvody.

[17] Soud vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 27/2004-74, podle kterého „...rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo o další žalobní body lze podle § 71 odst. 2 s. ř. s. jen ve lhůtě pro podání žaloby...“

[18] Soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

[19] V řízení podle části III., hlavy II., dílu prvního s.ř.s. přezkoumává soud napadené výroky rozhodnutí správního orgánu v mezích žalobních bodů a z těch hledisek, které žalobce v podané žalobě uvede, přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2, věta první s.ř.s.).

[20] Námitky porušení §2 odst. 4, §3 a §50 odst. 4 správního řádu soud shledal nedůvodnými. Žalovaný v průběhu řízení přihlížel ke specifickým předmětného řízení, postupoval stejně jako v obdobných případech. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že postupoval s cílem zjistit důkladně skutkový stav věci v potřebném rozsahu. Byl přitom limitován skutečnostmi, které tvrdila žalobkyně. Umožnil jí, aby podala úplnou a pravdivou výpověď o důvodech, které ji vedly k opuštění vlasti a k podání žádosti. Přihlédl ke skutečnostem, které vyšly najevo a vyhodnotil je v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o azylu.

[21] Žalobkyně konkrétně namítala, že žalovaný ve správním řízení nepřijal zprávu vystavenou dne 23.11.2012 jejím ošetřujícím lékařem, ze které vyplývá, že její zdravotní stav si žádá pokračování v další léčbě. Žalovaný se ani nezabýval jejím aktuálním zdravotním stavem. Skutkový stav tak nebyl dostatečně objasněn.

[22] Ze správního spisu soud zjistil, že lékařská zpráva ze dne 23. 11. 2012 není jeho součástí, není ani nikde zmíněna. Pohovor se žalobkyní byl proveden dne 14. 2. 2013, téhož dne byla žalobkyně seznámena s podklady pro vydání rozhodnutí. O obou úkonech byly sepsány protokoly. Z jejich obsahu nevyplývá, že by žalobkyně předkládala zprávu týkající se jejího zdravotního stavu. Pokud byla vyzvána při pohovoru k doložení svých tvrzení, uvedla, že nic nemá, k obsahu protokolu o pohovoru nevznesla žádné námitky. Při seznámení s podklady na dotaz, zda hodlá navrhnout jejich doplnění, reagovala negativně .

[23] Dle názoru soudu žalovaný dostatečným způsobem zjistil skutečný stav věci ve vztahu ke zdravotnímu stavu žalobkyně a jejím osobním poměrům. Protože v žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně jako důvod podání žádosti uvedla, že má zdravotní problémy a nemůže žít sama a tyto důvody zopakovala i při pohovoru, byly jí ohledně uvedených tvrzení kladeny další konkrétní dotazy. Žalovaný zjišťoval, jaké byly její konkrétní problémy, jak byla léčena, zda jí byla zdravotní péče poskytnuta, z jakých zdrojů lékařskou péči platila. Rovněž zjišťoval, kde bydlela, co se stalo s jejím bytem po odjezdu do České republiky, jak si zajišťovala náklady na život, jaké měla v zemi původu zázemí. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, žalovaný neměl žádné pochybnosti o skutečnostech, které žalobkyně ve správním řízení uváděla ve vztahu ke svému zdravotnímu stavu a osobní situaci. Nebylo tedy nutné, aby v tomto vztahu prováděl další dokazování. V postupu žalovaného tak soud neshledal žádné pochybení.

[24] Dále žalobkyně namítala, že žalovaný porušil §14 zákona o azylu, je toho názoru, že splňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu dle tohoto ustanovení, a to s ohledem na její osobní situaci, věk, zdravotní stav, úroveň a dostupnost lékařské péče. Žalovaný dle jejího názoru pochybil, pokud jí azyl z humanitárních důvodů neudělil.

[25] Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně je vdaná, manžel a dvě dcery žijí v Rusku, žalobkyně s nimi není v kontaktu. Syn bydlí v Praze a bratr v J. Žalobkyně nikdy nepracovala, její manžel si to nepřál, starala se o rodinu. Ve vlasti zůstala sama a má zdravotní problémy (vysoký krevní tlak a bolesti kloubů, před dvěma lety operovaný žlučník). Syn ji proto pozval do ČR, kde již pobývala asi tři měsíce na přelomu roku 2010 a 2011. ČR je její cílovou zemí, chce bydlet u syna. Bude hlídat vnuky, snacha se synem budou pracovat. V případě návratu do vlasti se obává toho, že bude sama. K dotazu jak žadatelka zajišťovala své životní náklady, když nepracovala, sdělila, že jí pomáhal syn. Od doby, co její manžel odjel jezdila na víkendy ke svému bratrovi. Asi před třemi lety začala mít žalobkyně problémy se žlučníkem, před dvěma lety prodělala jeho operaci v j..... nemocnici, hospitalizovaná byla dva týdny. Asi čtyři roky ji trápí bolesti kloubů a zad a má vysoký krevní tlak. Na bolesti kloubů dostávala injekce a docházela na elektroléčbu na polikliniku dle místa bydliště. Na vysoký krevní tlak užívá léky čtyři roky nepravidelně při jeho zvýšení. Nikdy jí nebylo poskytnutí zdravotní péče odmítnuto, ale musela za léčbu platit. Peníze jí posílal syn. Bratr má velkou rodinu a nemohl žadatelce finančně pomáhat. Žila v třípokojovém bytě, který zůstal registrován na manželovo jméno, při odjezdu, pověřila bratra, aby byt ohlídal.

[26] Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, žalovaný při posuzování možnosti udělení humanitárního azylu vzal v úvahu zdravotní problémy žalobkyně a rovněž i její osobní situaci. Shrnl v této souvislosti skutkový stav, (přičemž vyšel z tvrzení žalobkyně shrnutých b předchozím odstavci), a dospěl k závěru, že nabyt zjištěn žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu podle §14 zákona o azylu. Soud se s tímto závěrem žalovaného ztotožňuje. Byť lze odůvodnění žalovaného označit za stručné, je zřejmé, které skutečnosti zvažoval a jaké byly jeho závěry. Soud považuje přijaté závěry za logické. Soud je tedy toho názoru, že nebyly splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu podle §14 zákona o azylu.

[27] Soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, čj. 5 Azs 47/2003-48, podle kterého „Azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kriteria, podle nichž a v jejichž rámci se může

uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (prejud. III. ÚS 101/95). “

[28] Soud pouze doplňuje, že je si vědom nelehké situace žalobkyně, která se v zemi původu cítí osamělá, to však nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Její zdravotní stav, tak jak ho žalobkyně popsala, jeví se soudu jako přiměřený jejímu věku, žalobkyně netrpí chorobami bezprostředně ohrožujícími její život, ostatně takové skutečnosti ani netvrdila. V průběhu správního řízení žalobkyně neuváděla, že by zdravotní péče v zemi původu byla nedostatečná nebo nedostupná. Sdělila, že ji péči hradil syn a nezmínila, že by to bylo z nějakého důvodu problematické. Žalobkyně neměla v zemi původu žádné problémy, které by představovaly důvody pro udělení mezinárodní ochrany v některé z jejích forem.

V. Závěr a náklady řízení

[29] Krajský soud v Brně tedy shledal žalobní námitky nedůvodnými. Žalovaný nepochybil, pokud žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany zamítl jako zjevně nedůvodnou podle §16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Jelikož v řízení nevyšly najevo jakékoliv vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[30] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení náhrada nákladů řízení příslušela, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu soud jejich náhradu nemohl přiznat.

[31] Žalobkyni splňující podmínky § 35 odst. 8 s.ř.s. ustanovil soud zástupcem advokátku. Ve smyslu citovaného ustanovení v tomto případě platí náklady spojené se zastupováním stát a pokud je zástupcem advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměna za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zvláštního předpisu. Právní zástupkyně doložila osvědčení o registraci plátce DPH. Soud určil odměnu částkou 6 200,- Kč, režijní paušál částkou 600,- Kč, celkem 6 800,- kterou zvýšil o DPH ve výši 21% na částku 8228,- Kč. Jednalo se o 2 úkony právní služby po 3 100,- Kč, režijní paušál za 2 úkony po 300,- Kč /podle vyhlášky č. 276/2006 Sb., §9 odst. 3 písm. f), §11 odst. 1 písm. b), d), , §13 odst. 3/. Konkrétně se jednalo o přípravu a převzetí zastoupení a jedno písemné podání soudu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku, který nabývá právní moci dnem doručení (§ 54 odst. 5 s.ř.s.) je přípustná kasační stížnost za podmínek stanovených v § 102 a následujících s.ř.s., která musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku

k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Brně ve dvojím vyhotovení. Stěžovatel, který nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.)

V Brně dne 30. září 2013

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová